

in fragmenten te *uploaden* in een computerprogramma, en zo ja, wat krijg je dan: is dat nog een mens, is dat nog een 'zelf', wat is het zelf, waar blijf je als je gedachten in onderdelen naar een computer worden overgebracht? Het lijdend voorwerp van zijn gedachten, moeder Zita (Celia Nufaar) is ondertussen met vriend Rinus (Hugo Koolschijn) in het huis gearriveerd, ze richt haar kamertje op de benedenetage in, inspecteert toilet en douche (te vies bevonden) en drinkt wijn in de gemeenschappelijke ruimte. Het feit dat Zita straks ook letterlijk het lijdend voorwerp van de 'reïncarnatie-sessie' zal worden, wordt geaccentueerd door het feit dat ze overal door cameraman Wieger (Pieter Smit) wordt gevolgd. Tot het 'fatale' moment waarop Zita de 'verboden' studio van haar zoon betreedt, er een fikse ruzie tussen moeder en zoon losbarst, en het drama binnen dit maffe huishouden definitief is opengebrosen. Liever gezegd, vanaf dat moment worden de banale kanten in het samenzijn van dit gezelschap doorgeslagen egotrippers, middels de 'gespeelde' scènes en de laptopteksten van Pickover, langzaam maar zeker onthuld: de moeder weet immers nog niet dat ze straks live op internet zal doodgaan. Je denkt als argeloze toeschouwer: het zal toch niet waar

wezen. Je denkt er in vrijwel dezelfde beweging achteraan: waarom ook niet, het sterven is tegenwoordig langs alle kanten van zijn strikt private karakter ontdaan. En je gaat er eens goed voor zitten. Dat loont meer dan de moeite – de verveelde of geïrriteerde weglopers hadden ongelijk. Terwijl de cadans van de in trance meeswingende dj Henk Bakker langzaam overgaat in de zevende versnelling van een opgejaagd hart, speelt zich, verspreid over de diverse ruimtes van het huis een zeer lang sterven af, dat barstensvol zit van Carina Moliers 'mooie ruismomenten'. En onderhuids, pittig gedoseerd maar vrijwel nergens opdringerig, jeuken bij de (deze) verbijsterde toeschouwer de vragen: weet dat argeloze moedertje eigenlijk wel in welk morbide, of aandoenlijk, of lief bedoeld, of complotterig spel zij de hoofdrol wordt geacht te spelen? Weten de medebewoners wel wat zij doen, terwijl wij Clifford A. Pickover teksten zien tikken als 'Dying is a team sport' of 'Als je je leven hebt geleefd als een terrific slob (luilak, knoeier, sloddervos), dan kun je nog doodgaan in stijl'? Weet die Pickover eigenlijk zelf nog wel wat hij doet? Zo te zien wel, zeker wanneer hij zichzelf in een orgie van narcisme laat 'kruisigen' zoals afgebeeld op zijn (klaarblijkelijk) favoriete schilderij

van Salvador Dali, of wanneer hij, zwaar opgemaakt, zijn moeder op haar bed 'voordoet' hoé dat ongeveer in zijn werk moet gaan, sterven in stijl.

Enkele collega's in de Nederlandse kranten leken zich ma-te-loos te ergeren aan de, in hun ogen, overdaad aan ironie waarmee dit lange sterven in wilde penseelstreken op het doorzichtig canvas van Huize Pickover werd gesmeten. Opnieuw: niks van gemerkt. Juist omdat de ploeg de onderneming volvoerde met een bloedige ernst. En omdat het multimediale karakter van *Ruigoord II* dermate overdonderend werd gepresenteerd, dat de reeksen bijkomende gedachten nog tot ver na de laatste scène door mijn kop bleven spoken. Zelfs de opkomende weemoed – hier stierven en passant zowel Toneelgroep Amsterdam-oude-stijl als het regiedebuutproject FACT – werd erdoor verdreven. Alsmede het chagrijn over het feit dat dit multimediale meesterwerkje maar zó kort en door zó weinig toeschouwers kon worden gezien. Plezierige troost: van Carina Molier, die onlangs voor het eerst sinds ze als regisseur haar loopbaan begon, een meerjarige subsidie van de Nederlandse rijks-overheid kreeg toegekend, zullen we nog veel gaan horen. ●

Loek Zonneveld

RUIGOORD

REGIE EN SCRIPT Carina Molier
 DRAMATURGIE EN SCRIPT Liet Lenshoek
 VORMGEVING EN CAMERA Pieter Smit
 LICHT Hans Boven
 VIDEO Roger Muskee, Sander Trispel (Channel Zero), Erik Lint, Hans Pieksma, Joost de Jager
 WEBMASTER Erik Lint
 i.s.m. Dante Le Poole
 COMPOSITIE LIVE MUZIEK Henk Bakker
 COPRODUCTIE Toneelgroep Amsterdam en FACT

SPEL

RUIGOORD DE GEBORTE

deel 1

Joop Admiraal, Henk Bakker, Karen Claes, Janni Goslinga, Arie de Mol, Lotte Proot, Gerardjan Rijnders, Pieter Smit e.a.

SPEL

RUIGOORD EEN VIRTUELE DOOD

deel 2

Joop Admiraal, Karen Claes, Janni Goslinga, Hugo Koolschijn, Arie de Mol, Celia Nufaar, Lotte Proot, Gerardjan Rijnders, Pieter Smit e.a.

VANITY

Het ruimtelijke vluchtpunt van het dansende lichaam

Over *Vanity* van Vincent Dunoyer is al het nodige gezegd en geschreven, ook in dit blad (zie de bijdragen van Pieter T'Jonck en Jeroen Peeters in *Etcetera* 74). Toch wil ik hier graag nog iets kwijt over deze voorstelling,

gewoon omdat ze zowel een 'choreografische waarheid' als een 'danswaarheid' toonde met een door mij nog nooit geziene evidentie.

Vanity opende met een door Michael Weilacher live uitgevoerd

gongstuk. Het was een erg eenvoudige compositie. De tremolo van de gong werd door geluidstechnicus Alexandre Fostier – hij zat mee op het podium – opgenomen, versterkt en 'geloopt'. Deze stapeling resulteerde welhaast onontkoombaar in een soort zweverige, lang niet onaangename *trance-noise*. Aan het eind van de uitvoering boog de gongspeler. Het publiek applaudisseerde, een beetje verwonderd, aarzelend, weinig overtuigd. Een begrijpelijke reactie: de voorstelling kon toch nog niet gedaan zijn, dus waarom in de

handen klappen? Achteraf bleek dat het sceptische applaus alweer was geregistreerd: de gemanipuleerde looping van de klappende handen vormde de klankband van het tweede deel. Daarin danste de bijna naakte Dunoyer – hij droeg alleen een slipje – niet écht. Veeleer maakte hij bestudeerde bewegingen, eerst op de vloer, vervolgens ook rechtopstaand. Het getoonde oogde weinig dansant, eerder atletisch en gymnastisch. De bewegingen leken vaak op stretchoefeningen: meer dan eens rekte Dunoyer zichtbaar arm-, borst-